

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΡΕΜΑΣΤΗΣ ΡΟΔΟΥ
ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2022-2023
ΤΜΗΜΑ: Α1

Υπεύθυνη Εκπαιδευτικός : ΚΑΡΕΛΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ:
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΜΑΡΙΑ – ΚΑΓΚΕΛΑΡΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Στο πλαίσιο του πολιτιστικού προγράμματος «Ενάλια Αρχαιολογία» οι μαθητές του Α1 εξοικειώθηκαν με την Ενάλια Αρχαιολογία και τις τεχνικές ανασκαφής, ανέλκυσης και συντήρησης των ενάλιων αρχαιοτήτων με παιγνιώδη τρόπο.

Οι στόχοι επετεύχθησαν μέσω μιας παρουσίασης για την Ενάλια Αρχαιολογία και του εκπαιδευτικού υλικού της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων που περιελάμβανε ένα παραμύθι για το Εργαστήριο Συντήρησης, εκπαιδευτικά παιχνίδια (κρυπτόλεξα, σταυρόλεξα) και ένα επιτραπέζιο παιχνίδι.

ΕΝΑΛΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

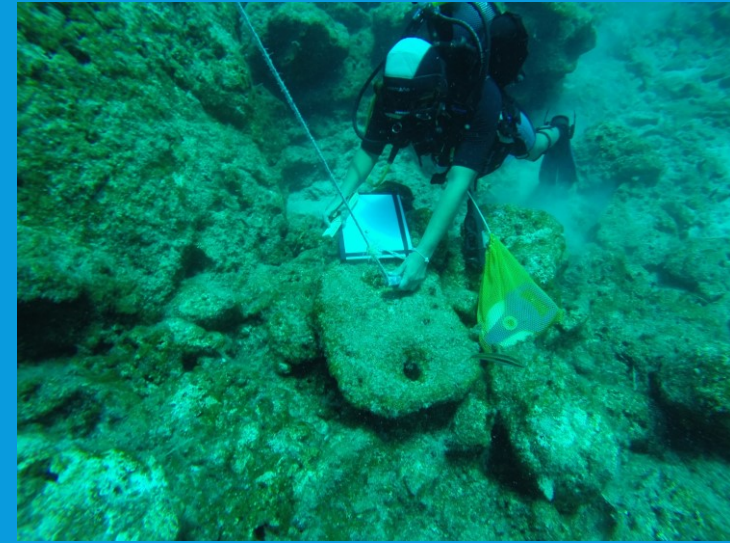
Ενάλια ή υποβρύχια αρχαιολογία είναι ο κλάδος της αρχαιολογίας που έχει ως βασικό σκοπό τον εντοπισμό, τη συντήρηση, τη μελέτη και την ανάδειξη του υποβρύχιου αρχαιολογικού πλούτου.

Επίσημος κρατικός φορέας προστασίας και ανάδειξης του υποβρύχιου αρχαιολογικού πλούτου είναι από το 1976 η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων.

Τα αντικείμενα που ανελκύονται σχετίζονται με:

- 1) Το πλοίο (σκαρί, όργανα του πλοίου)
- 2) Προσωπικά αντικείμενα των επιβατών και του πληρώματος
- 3) Αντικείμενα για τη διαβίωση στο πλοίο
- 4) Αντικείμενα για την άμυνα του πλοίου
- 5) Αντικείμενα που αποτελούν μέρος του φορτίου του

ΤΑ ΝΕΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΙΝΑΝ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
“ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΑΗ”
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2016

**Νέα Εργαστήρια Συντήρησης της
Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων**

Στις φωτογραφίες βλέπεις πως ήταν πριν συντηρηθούν κάποια ευρήματα της Ε.Ε.Α. και πως είναι σήμερα τα ίδια ευρήματα. Μπορείς να κάνεις την αντιστοίχιση; (πριν και μετά)

1. Χαλκίνο αγάλματο έφιππου κοφύρου, από τον υποθαλάσσιο χώρο της Ικαρίας.
 2. Λιθικό πόδι επίπλου, από το Νότιο Ευβοϊκό.
 3. Λιθικό πιάτο, από το ναυάγιο της Καβαλλιανής.
 4. Ασημένιο νόμισμα, από το ναυάγιο της Σύρνας.
 5. Ασημένιος λέβητας, από Λιβανάτες Φθιώτιδας.

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

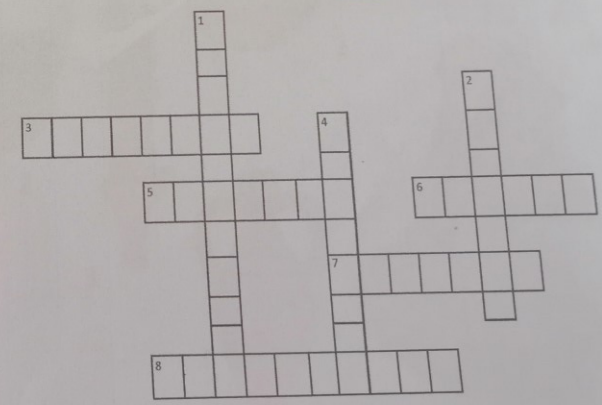
Αναζητήστε τις κρυμμένες λέξεις που σχετίζονται με την υποβρύχια αρχαιολογία

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ, ΕΝΑΛΙΑ, ΑΝΑΣΚΑΦΗ, ΚΑΛΕΜΙ, ΚΑΤΑΔΥΣΗ, ΑΙΓΕΙΑ, ΒΥΘΟΣ, ΚΟΧΥΛΙΑ, ΔΙΧΤΥ, ΣΦΥΡΙ

Α	Σ	Ι	Κ	Α	Ω	Β	Α	Ν	Ε	Ε	Η
Κ	Υ	Τ	Α	Β	Κ	Α	Ρ	Ο	Ι	Κ	Τ
Ε	Ν	Α	Λ	Ι	Α	Ο	Β	Υ	Θ	Ο	Σ
Υ	Τ	Ν	Ε	Β	Τ	Γ	Α	Λ	Ε	Χ	Θ
Ε	Η	Α	Μ	Φ	Α	Σ	Γ	Θ	Ο	Υ	Σ
Ε	Ρ	Σ	Ι	Α	Δ	Α	Γ	Ε	Δ	Λ	Ε
Ε	Η	Κ	Ω	Τ	Υ	Ν	Ε	Χ	Ι	Ι	Τ
Ε	Σ	Α	Α	Λ	Σ	Υ	Ι	Ο	Χ	Α	Η
Ε	Η	Φ	Ε	Α	Η	Β	Α	Κ	Τ	Ω	Ρ
Ε	Α	Η	Ρ	Υ	Χ	Ε	Σ	Φ	Υ	Ρ	Ι

Εξερευνώντας τον βυθό

- ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ**
- Οι καταδυόμενοι ερευνητές βουτάνε πάντα ανά δύο, δηλαδή σε...
 - Στο βυθό των ελληνικών θαλασσών κρύβονται πολλά...
 - Η..... Αρχαιολογία μελετά την υποβρύχια πολιτιστική κληρονομιά μας.
 - Τα βρίσκουμε στην παραλία, αλλά και κολλημένα πάνω στα αγγεία.
 - Αναλαμβάνει τη συντήρηση μνημείων και ευρημάτων, όχι μόνο στη στεριά, αλλά και στη θάλασσα
- ΚΑΘΕΤΑ**
- Ναυάγιο γνωστό για τον Μηχανισμό του.
 - και πόλεις ολόκληρες βυθίστηκαν από το νερό στο πέρασμα των αιώνων.
 - Διαδικασία εύρεσης αντικειμένων.

1.ΝΑΥΑΓΙΟ, 2.ΑΙΜΑΝΙΑ, 3.ΖΕΥΓΑΡΙΑ, 4.ΑΝΑΣΚΑΦΗ, 5.ΝΑΥΑΓΙΑ, 6.ΕΝΑΛΙΑ, 7.ΚΟΧΥΛΙΑ, 8.ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

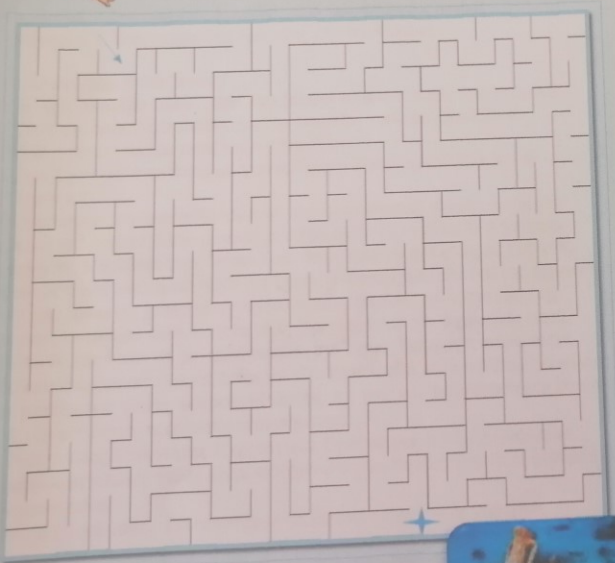
ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μπορείς να βοηθήσεις το δύτε να φτάσει στους αμφορείς;

Αναζητήσε τις κρυμμένες λέξεις που σχετίζονται με τον εξοπλισμό των καταδυόμενων συντηρητών

ΔΥΤΗΣ ΒΑΤΡΑΧΟΓΕΔΜΑ ΓΑΡΤΙΑ ΑΝΑΦΡΕΥΣΤΗΡΑΣ ΜΠΟΥΚΛΑ ΒΑΡΗ ΜΑΣΚΑ ΣΤΟΛΗ

A	Σ	Ε	Γ	Η	Υ	Τ	Ι	Ο	Α
Ο	Ι	Σ	Λ	Ω	Τ	Φ	Ξ	Λ	Ν
Δ	Ο	Β	Π	Γ	Α	Ν	Τ	Ι	Α
Π	Υ	Α	Υ	Ω	Δ	Υ	Τ	Ι	Π
Ο	Ρ	Τ	Η	Μ	Ρ	Ε	Μ	Α	Ν
Ο	Φ	Ρ	Η	Α	Κ	Ρ	Ε	Τ	Ε
Γ	Κ	Α	Τ	Σ	Η	Γ	Σ	Α	Υ
Ε	Ν	Χ	Ε	Κ	Τ	Ε	Τ	Ο	Σ
Δ	Υ	Ο	Α	Α	Λ	Ν	Ο	Ρ	Τ
Α	Μ	Π	Ο	Υ	Κ	Α	Λ	Α	Η
Ν	Γ	Ε	Π	Ι	Ζ	Χ	Η	Φ	Α
Κ	Ι	Δ	Ζ	Ε	Τ	Ο	Ε	Τ	Α
Ε	Ξ	Ι	Δ	Β	Ε	Τ	Ω	Ο	Σ
Β	Ο	Λ	Α	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π
Α	Β	Α	Ρ	Η	Γ	Η	Ξ	Ε	Ρ

Πρώτη νύχτα στο εργαστήριο συντήρησης
Χώρα: Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
Χρόνος: Καθημερινό επίσκεψη...

Φύλλα εργασίας: Παιδιά ήρθε το Λιμενικό! Έφεραν τον αμφορέα από την Κάλυμνο! Λιμενικός: Γεια σας! Σας φέρωμε έναν αμφορέα. Πού να τον αφήσουμε; Φύλλα εργασίας: Σας ανοίγει τα εργαστήρια συντήρησης. Να, αφήστε τον δίπλα σε αυτόν τον αμφορέα και θα τον φροντίσουν οι συντηρητές το πρωί. Λιμενικός: Ευχαριστούμε! Γεια σας. Το φως κλείνει, η πόρτα κλειδώνει και ένας παράξενος διάλογος ξεκινάει...
Α1- Αμφορέας 1, Συντηρημένος Αμφορέας, από τους-Φούρους Ικαρίας
Α2- Αμφορέας 2, Νεοεισρχόμενος Αμφορέας, από την Κάλυμνο

Α1: Γεια σου φίλε. Καλώς όρισες!
Α2: Εε, για... Συγγνώμη, αλλά... είμαι λίγο ζαλισμένος από το ταξίδι! Πού βρίσκομαι;
Α1: Είσαι στα εργαστήρια συντήρησης της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων.
Α2: Πρώτη φορά τ' ακούω αυτό! Και συ ποιος είσαι;
Α1: Εγώ; Εγώ είμαι σπουδαίος και τρανός! Είμαι ο αμφορέας ΒΕ 2018_14_34.
Α2: Τι μου λες!
Α1: Ο πρόνοί μου απασχόλησαν πολύ τους αρχαιολόγους, γι' αυτό και έχω όχι ένα, αλλά τρία επίθετα! Άλλοι με φωνάζουν Sheolon D, άλλοι Zest 93 και κάποιοι Dyczektyre 29. Βρέθηκα στον Άστρο Κάβο στους Φούρους Ικαρίας, σε βάθος 40 μέτρων, μετά από ένα μεγάλο ταξίδι στη Μαύρη θάλασσα. Εσύ από πού μας έρχεσαι;
Α2: Κι εγώ ήμουν για χρόνια μέσα στη θάλασσα, κάπου στο θαλάσσιο χώρο της Κάλυμνου, αν άκουσα καλά, και πριν λίγες μέρες πιάστηκε στα δίχτυα ενός ψαρά. Καθόλου δε μου άρεσε να 'μαι φυλακισμένος στα δίχτυα. Ευτυχώς ο άνθρωπος με παρέδωσε στο λιμενικό κι αυτόι με έφεραν εδώ. Αλλά κι εδώ, απ' ό,τι βλέπω, σα φυλακή είναι. Κλειδωμένες πόρτες, φύλακες, κλειδαριές. Αχ, πού 'σαι θαλασσίτσα μου γλυκιά!
Α1: Ε, όχι και φυλακή τα εργαστήρια συντήρησης!
Α2: Πώς το είπες; Εργαστήρια; Τι εργαστήρια; Στους τοίχους βλέπω φωτογραφίες ανθρώπων με ιατρικές ποδιές και με νυστέρια στο χέρι. Παναγία μου! Τους φοβάμαι! Τι θα μου κάνουν;
Α1: Καλέ, μη φοβάσαι... Στα εργαστήρια της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων, συγκεντρώνομαστε όλα τα αντικείμενα που προερχόμαστε από τη θάλασσα. Είμαστε πολύ τυχεροί που μας φέρνουν εδώ. Όλοι όσοι δουλεύουν εδώ, ξέρουν πολύ καλά πώς να μας φερθούν, είναι ειδικοί για εμάς.
Α2: Κι αυτοί με τις άσπρες ποδιές;

Α1: Αυτοί είναι οι συντηρητές, οι υπεύθυνοι του χώρου. Καλά παιδιά! Μας αγαπάνε! Μας φροντίζουν με πολλή υπομονή, μας ξαναδίνουν ζωή! Μας κάνουν άμορφους και αρτιμελείς... όπως ήμασταν παλιά.
Α2: Δεν καταλαβαίνω...
Α1: Πολλοί από μας, όταν μας βρίσκουν, έχουμε τα μαύρα μας τα χάλια. Είμαστε σπασμένοι, φθαρμένοι, τελείως καλυμμένοι από κοχύλια της θάλασσας. Οι συντηρητές είναι οι γιατροί μας...
Α2: Γιατροί... και δε θα μας πονέσουν, σα να μη μου τα λες καλά...
Α1: Άκου, για να μαθαίνεις, γιατί δεν έχεις ιδέα κακομοίρα μου. Στην αρχή μας παρατηρούν προσεκτικά, κρατούν σημειώσεις για το βάρος, το ύψος, την κατάσταση διατήρησής μας. Μετά μας βάζουν σε μπανιέρες με νερό.
Α2: Νερό, νεράκι, επέλευσε, αυτό μ' άρεσε!
Α1: Να σε πληροφορήσω λοιπόν ότι μας αφήνουν να κάνουμε και βουτιές!
Α2: Ουάου!! Βουτιές!!!
Α1: Μας αλλάζουν και το νεράκι τακτικά, γιατί με τα παιχνίδια μας το λερώνουμε. Τα τσαλαβουτημάτά μας μάλιστα έχουν και επιστημονική ονομασία, «αφαλάτωση».
Α2: Τι μου λες! Επιστημονικές βουτιές δηλαδή. Πώς είπες ότι το λένε;
Α1: Αφαλάτωση, να σε χωρώ. Αυτό είναι σημαντικό στάδιο της συντήρησης, απ' ό,τι λένε οι συντηρητές. Το κάνουν, για να μας αφαιρέσουν το αλάτι που έχουμε μέσα μας, επειδή ήμασταν τόσο καιρό στη θάλασσα. Αν δεν το κάνουν αυτό, το σώμα μας πονάει τόσο πολύ που μπορεί και να σπάσει.
Α2: Α, δε θέλω τέτοια, γλιτώσα παραπτασίμως τόσα χρόνια, γλιτώσα από τα δίχτυα και να σπάσω εδώ, τώρα που είμαστε μέσα στους γιατρούς. Και... δε μου λες, αυτή η... αφαλάτωση πονάει, πονάει;
Α1: Πω πω, πολύ φοβησιόμας μας βγήκες. Όχι, δεν πονάει καθόλου, μόνο που κρατάει πάρα πολύ καιρό. Μήνες... μπορεί και χρόνο ολόκληρο! Εμάς όμως δε μας πειράζει. Οραία περνάμε! Μερικές φορές από τα παιχνίδια μας ξεχειλίζουν οι μπανιέρες και γεμίζουν τα εργαστήρια με νερό... Τι το περίεργο, στην «Εφορεία Εναλίων» εξάλλου είμαστε!
Α2: Εφορεία Εναλίων. Τι πάει να πει αυτό;
Α1: Σύνθετη λέξη, «εν» και «αλς» που σημαίνει «μέσα» και «θάλασσα», δηλαδή μέσα στη θάλασσα.

Παραμύθι

Α2: Κοίτα τι μαθαίνω απόψε! Και πώς καταλαβαίνω ότι έχει αφαιρεθεί όλο το αλάτι;
Α1: Οι συντηρητές μετράνε το νερό με κάτι περίεργα μηχανήματα, τα ανιγμόμετρα. Αυτά τους δείχνουν ποτέ τελειώνει το μπανιέραμάρι μας. Μετά μας αφήνουν να στεγνώσουμε και μας καθαρίζουν.
Α2: Μας καθαρίζουν; Περαστικά μου! Πώς; Με τι;
Α1: Ημαρτον αδελφάκι μου! Πολύ περίεργο είναι... Απομακρύνουν ό,τι έχει κολλήσει πάνω στο σώμα μας. Κοχύλια, σφουγγάρια, βότσαλα, άμμο. Χρησιμοποιούν νυστέρια, καλέμι και σφυρί και εργαλεία όμοια με αυτά των οδοντιάτρων, σαν τον τροχό. Πάλι αναστενάζεις...
Α2: Ακούω για νυστέρια, οδοντιατρικό τροχό... Αχ τον δύσμοιρο, τι μου 'λαχε να πάθω... Μή μου πεις ότι όλα αυτά δεν πονάνε;
Α1: Όσο και αν σου φαίνεται περίεργο, όχι, δεν πονάνε. Μία μικρή ενόχληση νιώθουμε σαν να μας γαργαλάνε, αλλά μετά τίποτα.
Α2: Κρατάει καιρό ο καθαρισμός μας;
Α1: Συνήθως ναι. Εξαρτάται από το τι έχει κολλήσει πάνω μας. Εσύ βέβαια δεν έχεις και πολλά κοχύλια πάνω σου, μάλλον θα ήσουν θαμμένος στην άμμο. Δεν έγινες στίπι διάφορων θαλάσσιων οργανισμών, όπως εγώ. Γρήγορα θα σε κάνουν κοκκία.
Α2: Μου φαίνονται αδιανόητα όλα αυτά...
Α1: Μπα... Μόνο το θόρυβο πρέπει να συνηθίσεις, γιατί μας ξεκουφίζουν με τα μηχανήματά τους. Σκέψου ότι οι συντηρητές φορούν ακουστικά. Να, βλέπεις την αφίσα απέναντι; Δείχνει φωτογραφίες μου μέσα στη θάλασσα, έξω από τη θάλασσα και όπως είμαι τώρα. Έχω φωτογένεια, δε νομίζεις;
Α2: Εσύ είσαι εκεί;
Α1: Βλέπεις πώς με βρήκαν; Είχα όλο το βράχο πάνω μου!
Α2: Μπράβο τους, όμως, αγνώριστο σ' άρεσαν!
Α1: Α, μη νομίζεις ότι ήταν εύκολο. Δυσκολεύτηκαν πολύ να με καθαρίσουν. Μήνες προσπαθούσαν σιγά σιγά να αφαιρέσουν τον επίπαγο. Έτσι λένε τον βράχο οι συντηρητές. Κοίτα με τώρα! Άλλος αμφορέας! Και να σκεφτείς ότι ακόμα δεν με έχουν τελειώσει.
Α2: Ευτυχώς, φίλε μου, που δε σπάσαμε λέω εγώ, τόσα χρόνια μέσα στη θάλασσα! Γιατί ποιος θα ενδιαφερόταν για σπασμένα κομμάτια;
Α1: Α, μην το λες και βέβαια μαζεύουν και τα όστρακα.

Α2: Εγώ δε σου 'πα για όστρακα, ψάρια και σφουγγάρια, για μας τα πηλίνα μλάδι.
Α1: Θα με σκάσεις σήμερα, τίποτα δεν ξέρεις. Όστρακα λέμε τα σπασμένα τμήματα των πηλίνων αγγείων.
Α2: Καλά, καλά, μη θυμώνεις, πες μου τι τα θέλουν τα σπασμένα τέλος πάντων.
Α1: Δε θα το πιστέψεις, τα συναρμολογούν! Θέλουν περισσότερη δουλειά, βέβαια. Αφού ολοκληρωθεί η αφαλάτωση και ο καθαρισμός τους, οι συντηρητές απλώνουν σε ένα μεγάλο τραπέζι όλα τα κομμάτια που υπάρχουν και ξεκινούν το παζλ! Εκεί να δεις τραγούδια και χαρές, όταν βρίσκουν κομμάτια που ενώνονται.
Όσα βρίσκουν ότι ταιριάζουν τα ενώνουν αρχικά με χαρτοταινία, για να δουν τι αγγελία δημιουργούνται. Αφού βρεθούν αρκετά όστρακα που ανήκουν σε ένα αγγείο, τότε βάζουν κόλλα.
Α2: Και με τα κομμάτια, εεε... τα όστρακα που δεν βρίσκονται ποτέ; Τι γίνεται;
Α1: Οι συντηρητές συμπληρώνουν τα τμήματα που λείπουν με γύψο και τα βάζουν στο ίδιο χρώμα με το σώμα μας, αλλά έναν τόνο πιο ανοιχτό, ώστε να φαίνεται ότι το έχουν κάνει αυτοί. Καλλιτέχνες παιδί μου σου λέω! Έτσι γινόμαστε, όπως ήμασταν παλιά.
Α2: Ε και τι έγινε! Τι σημασία έχει να γίνουμε «όπως παλιά»; Γι' αυτό και δουλεύουν τόσο άνθρωποι τόσο καιρό;
Α1: Τι σημασία έχει; Μετά από όλες αυτές τις εργασίες είμαστε έτοιμοι για όλα! Η όδός μας περιμένει! Οι αρχαιολόγοι μας μελπούν, συμμετέχουν σε εκθέσεις, μπαίνουμε σε μουσεια, μας βλέπουν όλοι και μας θαυμάζουν! Και το σπουδαιότερο μαθαίνουν από εμάς για τα αρχαία χρόνια. Πώς και πώς περιμένα αυτή τη στιγμή!
Α2: Θα γίνω και εγώ διάσημος δηλαδή;
Α1: Έτσι φαίνεται, για να σε φέρουν εδώ... Με την κουβέντα όμως ζήμωρε και δεν κλείσαμε μάτι. Άντε φιλαράκο, κοιμήσου λίγο. Σε τρεις ωριπτες θα έρθουν οι συντηρητές.
Α2: Καλόν ύπνο, φίλε μου. Τα λέμε αργότερα.

Ακούγονται φωνές και η πόρτα του εργαστηρίου ανοίγει...
Συντηρητές: Ουπς! Καλώς τα δεχτήκαμε! Ήρθε ο αμφορέας που περιμέναμε από την Κάλυμνο!
Άντε παιδιά ξεκινάμε... Κάποιος αφ' όψει τη φωτογραφική μηχανή!

ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟ
ΠΑΙΧΝΙΔΙ
ΜΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ

Βουτιά στη συντήρηση!

1	2	3	4	5	6	7
14	13	12	11	10	9	8
15	16	17	18	19	20	21
28	27	26	25	24	23	22
29	30	31	32	33	34	35
42	41	40	39	38	37	36
43	44	45	46	47	48	49

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΦΥΛΛΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σημ 4*

Στις φωτογραφίες βλέπεις πως ήταν πριν συντηρηθούν κάποια ευρήματα της Ε.Ε.Α. και πως είναι σήμερα τα ίδια ευρήματα. Μπορείς να κάνεις την αντιστοίχιση; (πριν και μετά)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

A B Γ Δ Ε Ζ

Α χαλκίνο αγάλμας έφιππου κοφύρου, από τον υποθαλάσσιο χώρο της νουέας, από τους Φούρνους Ικαρίας, λικό πόδι επίτλου, από το Νότιο Ευβοικό ινό πιάτο, από το ναυάγιο της Καβαλλιανής, ο νόμιμα, από το ναυάγιο της Σύρνας, κς Λέβητας, από Λιβανότες Φθιώτιδας

Μπορείς να βοηθήσεις το δύτε να φτάσει στους αμφορείς;

Αναζήτησε τις κρυμμένες λέξεις που σχετίζονται με τον εξοπλισμό των καταδυόμενων συντηρητών.

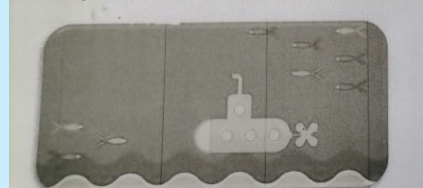
ΣΤΗΝ ΒΑΤΙΚΑΝΟ ΠΟΛΙΤΗ ΑΝΑΓΕΥΛΗΘΗΣ ΜΕΤΕΥΚΑΛΑ ΒΑΡΗ ΜΑΣΚΑ ΥΠΟΜΗ

Α	Σ	Ε	Γ	Η	Υ	Τ	Ι	Ο	Α
Ο	Ι	Σ	Λ	Ω	Τ	Φ	Ξ	Λ	Ν
Δ	Ο	Β	Π	Γ	Α	Ν	Τ	Ι	Α
Π	Υ	Δ	Υ	Ω	Δ	Υ	Τ	Ι	Π
Ο	Ρ	Τ	Η	Μ	Ρ	Ε	Μ	Α	Ν
Ο	Φ	Ρ	Η	Α	Κ	Ρ	Ε	Τ	Ε
Γ	Κ	Α	Τ	Σ	Η	Γ	Σ	Α	Υ
Ε	Ν	Χ	Ε	Κ	Τ	Ε	Τ	Ο	Σ
Δ	Υ	Ω	Α	Α	Λ	Ν	Ο	Ρ	Τ
Α	Μ	Π	Ο	Υ	Κ	Α	Λ	Λ	Α
Ν	Γ	Ε	Π	Ι	Ζ	Χ	Η	Φ	Ρ
Κ	Ι	Δ	Ζ	Ε	Τ	Ο	Ε	Τ	Α
Ε	Ξ	Ι	Δ	Β	Ε	Τ	Ω	Ο	Σ
Β	Ο	Λ	Α	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π
Α	Β	Α	Ρ	Η	Γ	Η	Ξ	Ε	Ρ

Αναζήτησε τις κρυμμένες λέξεις που σχετίζονται με την υποβρυχία αρχαιολογία

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ, ΕΠΙΣΤΡΑΤΙΑ, ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ, ΚΑΘΕΤΗ, ΚΑΤΑΛΥΣΗ, ΑΓΓΕΙΑ, ΒΥΘΟΣ, ΚΟΚΚΙΝΑ, ΔΕΙΤΗ, ΣΠΥΡΕ

Α	Σ	Ι	Ν	Α	Ω	Β	Α	Ν	Ε	Ε	Η
Κ	Υ	Τ	Α	Β	Κ	Α	Ρ	Ο	Ι	Κ	Τ
Ε	Ν	Α	Λ	Ι	Α	Ο	Β	Υ	Θ	Ο	Σ
Υ	Τ	Ν	Ε	Β	Τ	Γ	Α	Λ	Ε	Χ	Θ
Ε	Η	Α	Μ	Φ	Α	Ζ	Γ	Θ	Ο	Υ	Σ
Β	Ρ	Σ	Ι	Α	Δ	Α	Γ	Ε	Δ	Λ	Ε
Η	Κ	Ω	Τ	Υ	Ν	Ε	Χ	Ι	Ι	Τ	Η
Σ	Α	Α	Λ	Σ	Υ	Ι	Ο	Χ	Α	Η	Η
Η	Φ	Ε	Α	Η	Β	Α	Κ	Τ	Ω	Ρ	Ρ
Α	Η	Ρ	Υ	Χ	Ε	Σ	Φ	Υ	Ρ	Ι	Ι

Εξερευνώντας τον βυθό

- ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ
- Οι καταδυόμενοι ερευνητές βουτάνε πάντα ανά δύο, δηλαδή σε...
 - Στα βυθό των ελληνικών θαλασσών κρύβονται πολλά...
 - Η... Αρχαιολογία μελέτη την υποβρυχία πολιτιστική κληρονομιά μας.
 - Τα βρίσκουμε στην παραλία, αλλά και καλλημένα πάνω στα αγγεία.
 - Αναλαμβάνει τη συντήρηση μνημείων και ευρημάτων, όχι μόνο στη στεριά, αλλά και στη θάλασσα
- ΚΑΘΕΤΑ
- Ναυαγίο γνωστό για τον Μιχχανισμό του.
 - ... και πόλεος ολόκληρης βυθίστηκαν από το νερό στο πέρας των αιώνων.
 - Διαδικασία έρευνας αντικειμένων.

1 Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

2 Ε Υ Γ Α Ρ Ι Α

3 Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

4 Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

5 Ν Α Υ Α Γ Ι Α

6 Ν Α Λ Ι Α

7 Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

8 Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

9 Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

10 Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

11 Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

12 Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με τη δημιουργία ενός παραμυθιού καθώς και καρτών με τις εντυπώσεις των μαθητών, οι οποίες θα αποσταλούν στην Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων.

Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα δημοσιοποιηθούν μέσω της ιστοσελίδας και του περιοδικού του Γυμνασίου Κρεμαστής.

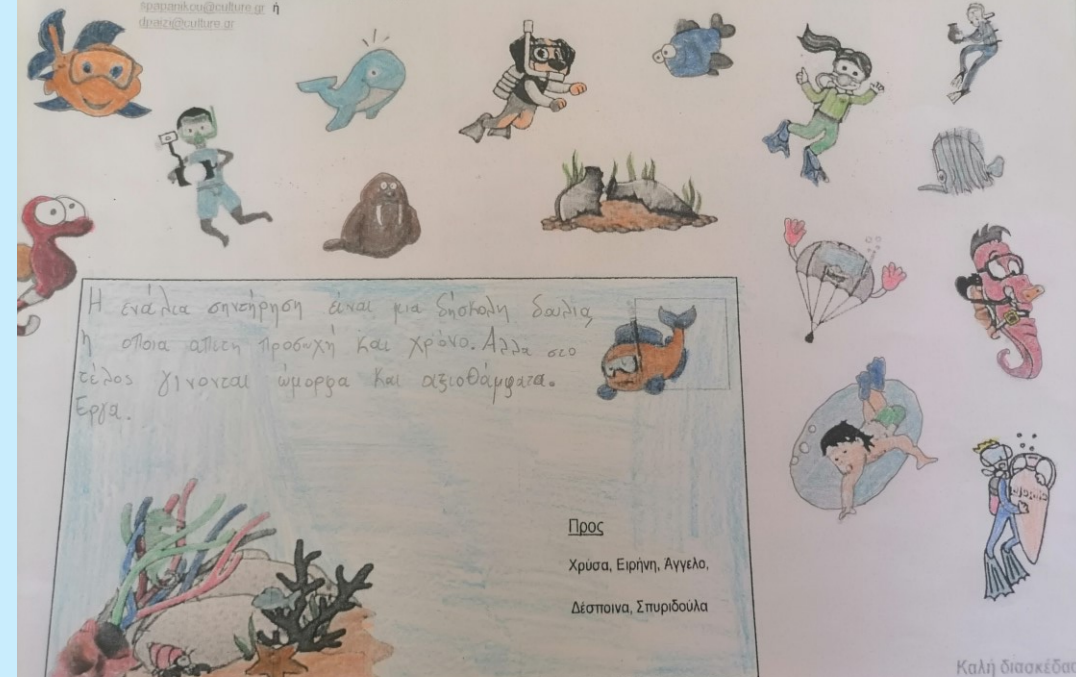
Ενώ κοιτούσα την γαϊδινία θάλασσα και τους αξιοθαλάσσους οργανισμούς που ζουν μέσα της, αντίκρισα έναν άνδρα που φερόσε με περίεργη σωμα. Ο Άνδρας με κλωστίωσε με έβγαζε από τα βράχια και με πήρε μαζί του. Ξαφνικά βρισκώμαι πάνω σε ένα πλοίο ~~και~~ και έμεινα σε ένα εργοστάσιο. Μου είχαν βγάλει και όνομα, με φώναζαν "αμφορέα από την Ρόδο". Εγώ είχα αρχίσει δίχο αδάα ταυτόχρονα ήμουν και χαρούμενος, για να μη αν άδεια, είχα βαρέθει να καθομαι μέσα στην θάλασσα, κλωστίμενος από φυτά και κοχύλια, κλωστίμενος στους βράχους. Μια κωδική κυρία με έπιασε και με έβαζε μέσα σε μια μπανιέρα με νερό, το νερό το αδάαζαν ταμπελά, ανεί η διαδικασία έρχετο απαλάτισση και γίνετε έτσι ώστε να βγει το αδάα από το σώμα μου. Μια από δύο κωδικά, όταν η διαδικασία τελείωσε αρχισαν να βγαίνουν από πάνω μου τα κοχύλια και ότι αδάα είχε κλωστίσει πάνω μου με ίδια ερχαυδία. Επίσης μου έβαζαν γύψο και με έβαζαν σε κλωστιά κωδικά. Τους πήρε 1 χρόνο για να με επαναφέρω στην αρχική μου μορφή αδάα αξιοδε ο κόσμος γιατί τώρα είμαι κωδικός! Έδω στα εργοστάσια της Εφορείας Εναείων Αρχαιοτήτων έχω ανεί κωδικούς φίλους, σοδει τους είναι ~~απαραίτητο~~ στην έληνα!

Προς
 Χρυσά, Ειρήνη, Αρχιέδο,
 Δωσποινα, Επιρδοίδα

Πλάσε τη δική σου σημειωματική κάρτα, γράψε τις εντυπώσεις σου για την ενάδεια συντήρηση και στείλε τη στο mail: horropanikis.cou@culture.gr ή theozizi@culture.gr

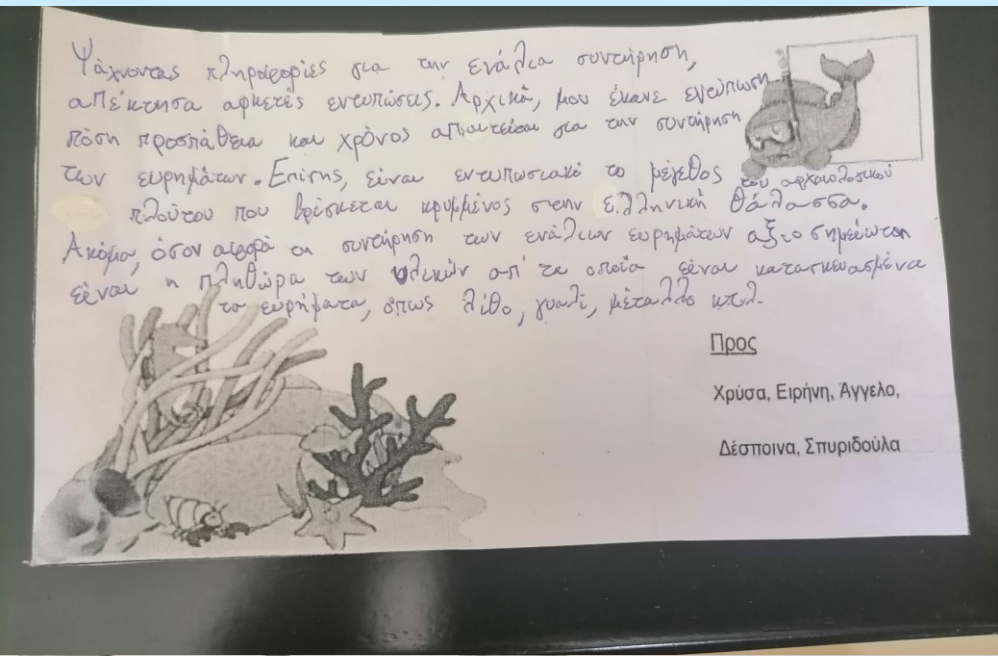
Φτιάξε τη δική σου κάρτα

Η ενάδεια συντήρηση είναι μια δημοφιλής διαδραστική δραστηριότητα που απαιτεί χρόνο. Αλλά στο τέλος γίνονται ωμορφα και αξιοθαύρα έργα.

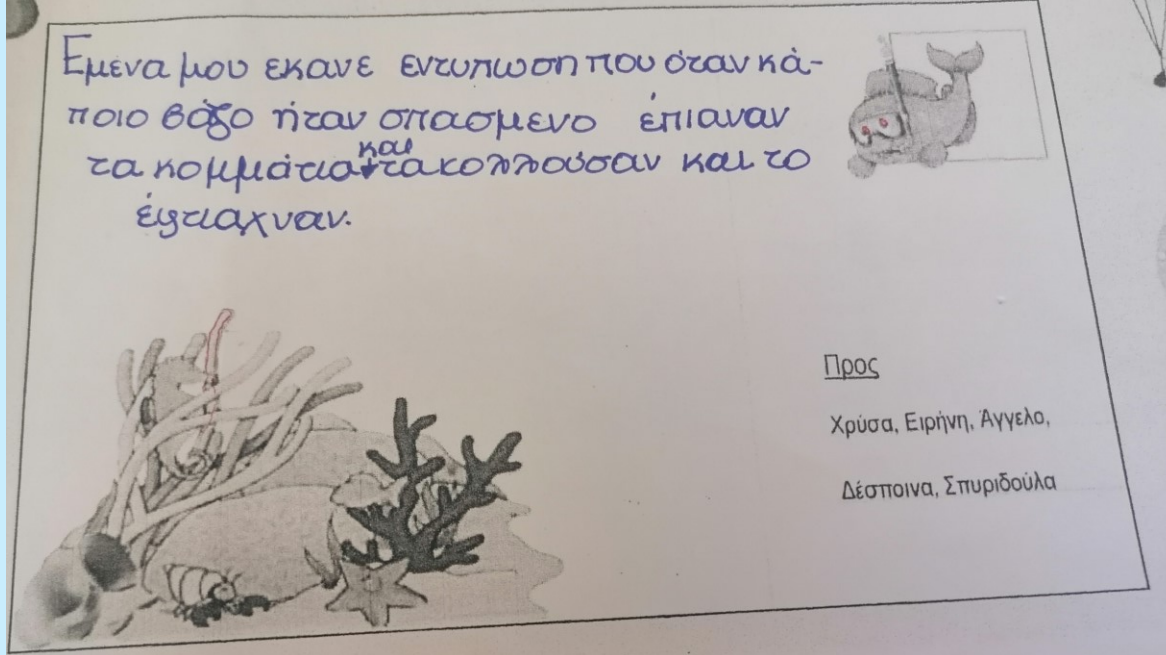
Προς
Χρύσα, Ειρήνη, Αγγελο,
Δέσποινα, Σπυριδούλα

Καλή διασκέδαση

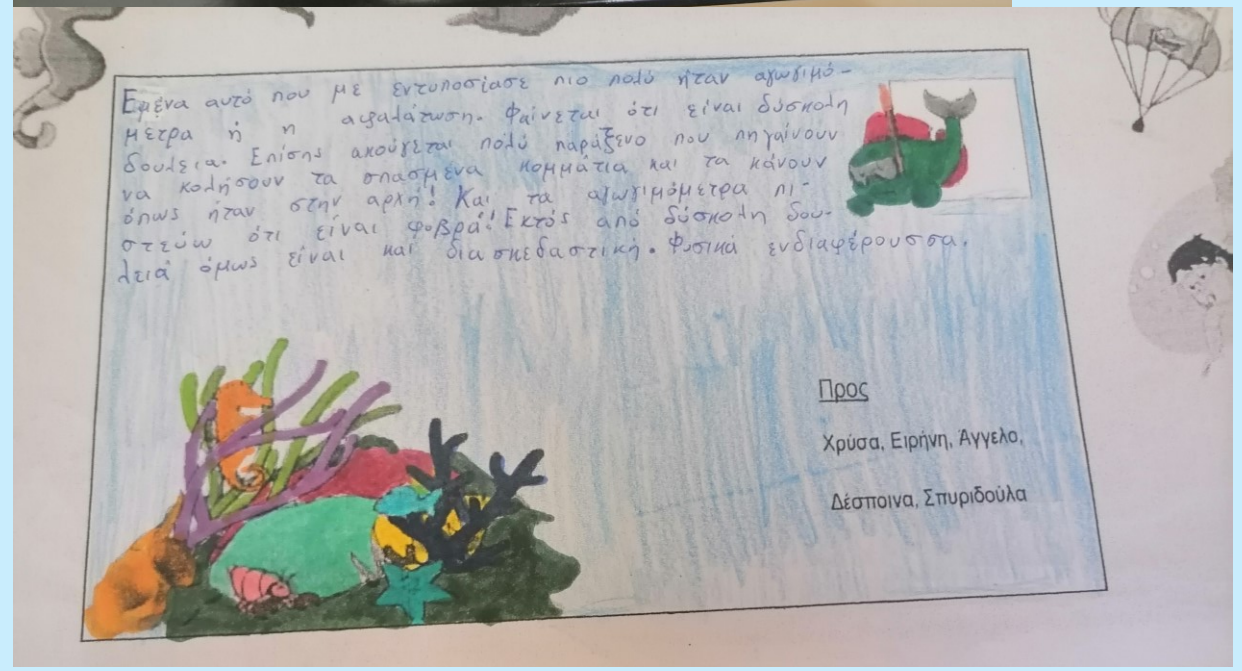
Ψάχνοντας πληροφορίες για την ενάδεια συντήρηση, απέκτησα αρκετές εντυπώσεις. Αρχικά, μου έκανε εντύπωση πόση προσπάθεια και χρόνος απαιτείται για την συντήρηση των ευρημάτων. Επίσης, είναι εντυπωσιακό το μέγεθος του αρχαιολογικού κελύφους που βρίσκεται κρυμμένος στην ελληνική θάλασσα. Ακόμα, όταν αφορά τη συντήρηση των ενάδειων ευρημάτων αξιολογείται είναι η πληθώρα των υλικών από τα οποία είναι κατασκευασμένα τα ευρήματα, όπως λίθο, γυαλί, μέταλλο κτλ.

Προς
Χρύσα, Ειρήνη, Αγγελο,
Δέσποινα, Σπυριδούλα

Έμενα μου έκανε εντύπωση που όταν κάποιος βάζει ήταν σπασμένο έπιαναν τα κομμάτια ^{και} τα κολλούσαν και το έβγαχναν.

Προς
Χρύσα, Ειρήνη, Αγγελο,
Δέσποινα, Σπυριδούλα

Έμενα αυτό που με εντυπωσίασε πιο πολύ ήταν αμφοιόμετρα ή η αβαλάζωση. Φαίνεται ότι είναι δύσκολη δουλειά. Επίσης ακούγεται πολύ παράξενο που ηγαίνουν να κολλήσουν τα σπασμένα κομμάτια και τα κάνουν όπως ήταν στην αρχή! Και τα αμφοιόμετρα πιστεύω ότι είναι φοβρά! Εκτός από δύσκολη δουλειά όμως είναι και διασκεδαστική. Φυσικά ενδιαφέρονσα.

Προς
Χρύσα, Ειρήνη, Αγγελο,
Δέσποινα, Σπυριδούλα

Μου έκανε εντύπωση από όσα αυτά που μας είπε
η κυρία που πηγαίνανε οι δίδες κάτω από το θαλάσσιο
βασίλειο με 2 μικρούδες οξυγόνο και πηγαίνανε
τώρα ποδήλατο βελούδο και παίρνουν παγωτά ανεμιστήρα.

Προς

Χρύσα, Ειρήνη, Αγγελο,

Δέσποινα, Σπυριδούλα

Οι εντυπώσεις μου για την ενάλια συντήρηση
είναι πολλές. Μια από αυτές είναι η καλή συντήρηση
των αμφορέων και όλη γενικά η διαδραματίζομαι.
Τελος μου κάνει εντύπωση πως μπορούν
και περνούν τους αμφορέες από μέσα από την
θαλάσσια.

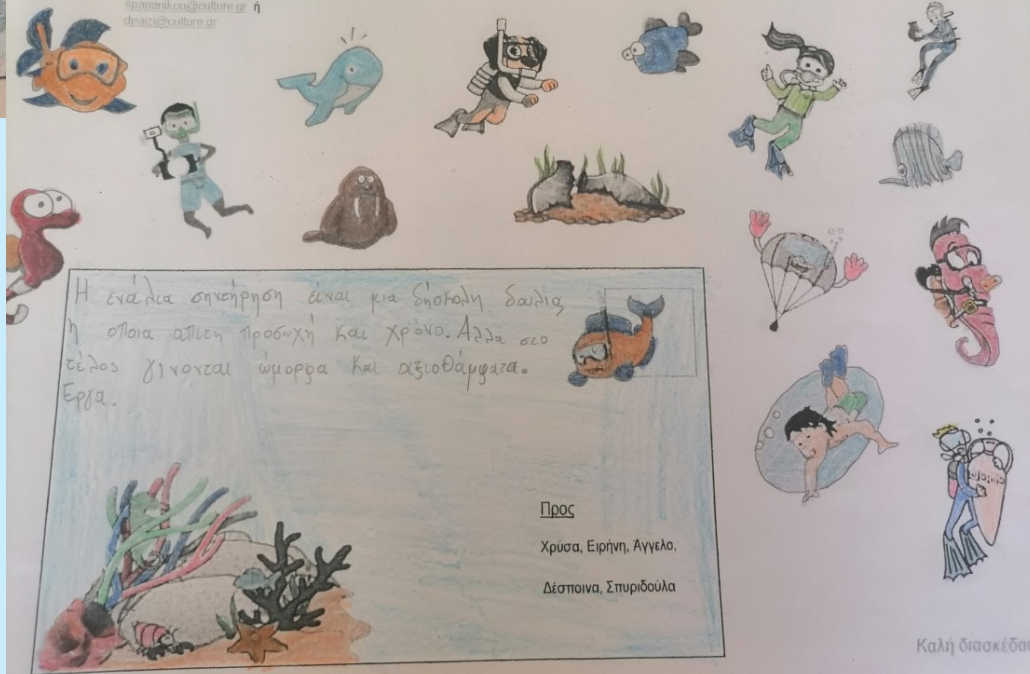
Προς

Χρύσα, Ειρήνη, Αγγελο,

Δέσποινα, Σπυριδούλα

Φτιάξε τη δική σου δημιουργική κάρτα, γράψε τις εντυπώσεις σου
για την ενάλια συντήρηση και στείλ τη στο mail:
epistola@culture.gr ή
dimitzi@culture.gr

Φτιάξε τη δική σου κάρτα

Η ενάλια συντήρηση είναι μια δύσκολη δουλειά
η οποία απαιτεί προθυμία και χρόνο. Αλλά στο
έξοδος γίνονται ώμορα και αξιοθαύματα.
Εργα.

Προς
Χρύσα, Ειρήνη, Αγγελο,
Δέσποινα, Σπυριδούλα

Καλή διασκέδαση